

Kunsti ainekava I I kooliaste

1.Õpetamise eesmärgid

Põhikoolis on kunstivaldkonna õppeainete õpetamise eesmärgiks kujundada õpilastes eakohane kunstipädevus: suutlikkus mõista kunstide mitmekesisust, arutleda kunsti ja muusika teemadel; väärtustada lähiümbruse, Eesti ja maailma kultuuripärandit; näha eri ajastute ja nüüdisaja kultuuri suhet; kasutada kunsti ja muusika väljendusvahendeid isiklikuks ja kollektiivseks loominguliseks tegevuseks, väärtustada enda ja kaaslaste loomingut.

- 1.1. Tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve, hindab enda ja teiste isikupära.
- 1.2. Eksperimenteerib mõtete, vahendite, materjalide ja kunstitehnikatega.
- 1.3. Tegutseb loovates ja uurimuslikes rühmatöodes ühise tulemuse nimel.
- 1.4. Rakendab oma loomingulisi võimeid ja oskusi ka väljaspool kunstitundi.
- 1.5. On avatud erinevate kunsti- ja kultuuriilmingute suhtes.
- 1.6. Tunneb huvi kunstiloomingu ja paikkondliku kultuuri vastu.
- 1.7. Mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust.
- 1.8. Näeb loodust ja keskkonda säästva tarbimise võimalusi.

2.Õppetegevus ja läbivad teemad

- 2.1. Uurimuslikud ja loovad rühma- ja individuaalsed tööd, koostöö ühise tulemuse nimel.
- 2.2. Visandamine ja kavandamine. Kujutamine ja kujundamine.
- 2.3. Eksperimenteerimine kujutamise reeglitega.
- 2.4. Oma teoste esitlemine, valikute põhjendamine.
- 2.5. Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine.
- 2.6. Kunstitehnikate loov kasutamine.
- 2.7. Digitaalsete tehnikatega tutvumine ja nende loov kasutamine.
- 2.8. Kunstiteoste analüüsimine, võrdlemine, nende üle arutlemine.
- 2.9. Filmide, arvutimängude, koomiksita ja reklaamide pildikeele uurimine ja kriitiline võrdlemine.
- 2.10. Õppekäigud muuseumidesse, kunstiüritustele, nüüdiskunsti näitustele.

VK ja KI –Tutvumine kohaliku kultuuripärandiga. Kujundada avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kultuurinähtustesse.

EÕ-Tutvumine kunstide mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus ning kunstidega seotud elukutsetega.

TI- Praktilised loovtegevused, mille vältel kasutatakse erinevaid oskusi, vahendeid ning katsetatakse uusi võimalusi toetudes muutuv tehnoloogilises töökeskkonnas toimetuleva inimese kujunemist.

TO- Kasutades paljusid materjale, töövahendeid tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe.

KE- Julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ja katsetama oma ideid.

TK- Hõlmab mitmesuguseid oskusi nagu info leidmine kunsti kohta, visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendeid. Keskkonna visuaalne kujundamine.

3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Kunstide valdkonna aineid põhikoolis ühendab tähelepanu loovuse ja eneseväljendusoskuse arendamisele ning tervikliku maailmapildi kujundamisele. Kunstide kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas.

Loomise, esitamise, teoste interpreteerimise ja analüüsimise kaudu õpitakse tundma traditsioonilisi ning nüüdisaegseid kunste, nende sisu, vorme ja tähendusi, kujundatakse mõistmist ning kriitikameelt. Arendatakse mõtlemise paindlikkust ning avatust kultuurilistele ja individuaalsetele erinevustele, mis toetab toimetulekut kiiresti muutuv ja mitmekultuurilises maailmas.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab õpilase tundemaailma, intuiitvset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena. Kunstitegevused tasakaalustavad valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist teistes õppeainetes, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiitvse poole. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab läheneda loovalt probleemidele ning väärtustada erinevaid lahendusi ja lahendite mitmetahulisust. Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele.

Kunstiainete sisus, tegevustes ja taotlustes on ühised järgmised aspektid:

- 1) teadmised kunstidest (analüüs);
- 2) erinevate kunstide seostamine (süntees);
- 3) ainealane (verbaalne) keel;
- 4) loominguline eneseväljendus (loomine, esitamine);
- 5) kunstiloomingu vastuvõtmine (kommunikatsioon, kriitika);
- 6) oma-, kohaliku ja maailmakultuuri väärtustamine (mitmekultuurilisus);
- 7) kultuuriväärtuste kaitsmine (jätkusuutlikkus).

4.Õppesisu.

1.Kavandamine kui ideede arendamise protsess.

2.Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted.

3. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.
4. Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi.
5. Liikumise kujutamine.
6. Figuuri ja portree proportsioonid.
7. Kujutamise õpetus.
8. Värvuse õpetus.
9. Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni jne tehnikad ning töövõtted.
10. Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.
11. Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.
12. Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed lähiümbruses, Eestis ja maailmas, näited õpetaja valikul.
13. Kunstiteoste analüüs.
14. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.
15. Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis.
16. Eesti rahvakunst ja ehituskultuur.
17. Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu.
18. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.
19. Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.
20. Virtuaalsetes kunsti- ja meediakeskkondades tegutsemise eetika ja ohutus.
21. Digitaalse kunsti töövahendite kasutamine (nt foto, video, digitaalgraafika, animatsioon).

4. klass

Joonistamine, maalimine, joonetööd, graafika, värvuse õpetus, õpime inimest kujutama, teeme ruumilisi ülesandeid, loovtöid, vormiõpetust ja kujundusülesandeid.

1. Värviring -ühistööna värvipaberite toonimine põhivärvide segudega, värviringiks järjestamine, kinnitamine ümber tahvli või klassi seinte.
2. Soojad ja külmad värvitoonid -tööd ühtses koloriidis.
3. Peegeldus -peegelduse olemus, vestlus, sümmeetriatruki kasutamine peegelduse kujutamisel.
4. Ruumilisuse kujutamine -esiplaan ja tagaplaan, objektide kattumine.
5. Illustratiivsed tööd -legendi, muistendi, jutustuse illustreerimine.

6. Hoone kujutamine naturist -vaatlus, mõõtmine pliiatsi abil.
7. Esivanemate kunst -tutvumine kunstiajaloo, ürgaja kunst
8. Perspektiivi algteadmised, värvusperspektiiv -ruumiline kujutus tasapinnal, kaugemad objektid väiksemad ja värvitoonid heledamad.
9. Šabloonitööd pritsimistehnikas -miniatuurpildid, ruumilisuse saavutamine mitme värvi abil ja šablooni kasutamine aplikatsioonina
10. Teemade konkurss -vaba teema pakkumised ja nendest sobivate valik klassis teostamiseks
11. Akvarellitehnikad -maalimine ettejoonistusega kuivale ja märjale pinnale
12. Inimese kujutamine -proportsioonid, nahatoon, liikumine.
13. Kompositsioonivõtted -paigutus, raskuskese värvidel, õpilaste omapoolne analüüs lehe poolitamise abil
14. Joone omadused -abstraktne kompositsioon: rahulikud ja rahutud jooned
15. Näoilmed -kulmud, suu, silmad
16. Loovtööd tegelaskujude, situatsioonide ja miljöo loomine
17. Guašimaal -tööjärjekorra õppimine: alustamine taustast, siis pealemaal, viimistlus
18. Õlipastellmaali võtete kasutamine
19. Riipimistehnika värvilise tausta ja graafilise joone koostamine
20. Voltimisülesanded lihtsa tarbevormi kujundamine
21. Voolimismassidest ehted lihtsate motiivide kujundamine ja ehteks liitmine
22. Plaani kujutamine elukeskkonna kujutamine ruumilise plaanina
23. Mosaiik-mõiste selgitamine, ajalehe värvipaberitest mosaiikpildi koostamine, trükitud mosaiikpilt
24. Uued meediad lihtsate kujundusprogrammidega tutvumine arvutiklassis, virtuaalnäitused
25. Lõimimine Keskkonnateemad, sõprus, käitumine, suhtluskultuur, arutlus-analüüs.

5.klass

Maalimine, joonistamine, rütm, spontaanne kujutamine, värvusõpetus, filmikunst, plastiline anatoomia, sümmeetria, monokroomne kujutamine, ruumilised ülesanded, keraamika.

1. Tutvumine eesti vanemate kunstnike loominguga -J. Khöler, E. Viiralt, A. Laikmaa, K. Raud.
2. Keraamika põhitõed, tehnoloogia põhimõtted- keraamika ajalugu, keraamilise vormi iseärasused.
3. Pisiplastikasavist loomad liikumises
4. Värviring -Itteni järgi põhitoonid ja nende vahevärvid kolm astet, vastandvärvuste õppimine ja nende omavaheline mõju.
5. Värvid looduses -kaitse-, hoiatus-, meelitus- ja ohuvärvid
6. Värvuste mõju teistele toonidele -tööd ühtses koloriidis.
7. Süsi, sangviin -vaade aknast, kujutamine naturist.
8. Ruumilisus ja kauguse kujutamine -esiplaan ja tagaplaan, objektide kattumine, kauguses objektid väiksemad ja värvitoonid heledamad.
9. Figuuri proportsiooni õppimine -figuuri jagamine kaheksaks võrdseks osaks
10. Portree -näo proportsioonid
11. Ornament piiramata värvide sobivuse leidmine, ühtse terviku pinnal, kombinatoorika saavutamine, dekoratiivne kleptöö, sobib lihtsatest geomeetrilistest kujunditest ühistööks.
12. Filmikunsti põhitõed, üldplaan, suurplaan, vaheplaanid - kuuest kaadrist "filmi" koostamine kasutades ajaleheväljalõikeid, filmiajaloo tutvustamine,
13. Vitraaž -paberlõige liidetud toonitud läbipaistva paberiga, vestlus, näited.

- 14.Koomiks -anekdoodi või jutukese loomine sarjana, sarja piltide ajalugu, kujutamisevõtted.
- 15.Pliiatsijoonistus -loodusvormid, varjutamisvõtete tutvustus
- 16.Loovülesandeid -näitusetööd, vaba teema- eelnev pealkirjastamine
- 17.Graafiline faktuur -erinevaid joonetöid pasta-või viltpliatsiga.
- 18.Uued meediad lihtsate kujundusprogrammidega tutvumine arvutiklassis, virtuaalnäitused, videod
- 19.Lõimimine Keskkonnateemad, sõprus, käitumine, suhtluskultuur, arutlus- analüüs. Vastastikune nõustamine.

6.klass

Joonistamine, maalimine, märgid ja sümbolid, rahvakunsti kujutusvõtted, disain, figuuriõpetus, kirjaõpetus, naturist kujutamine, keraamika, arvutijoonistused.

- 1.Karikatuur -naljapildi loomine, erinevus koomiksist.
- 2.Märgid, sümbolid, firma logo, reklaam -vestlus, näiteid väljalõigetena.
- 3.Kirjagraafika, väljalõiked šriftidest, kirjakujuanduste tutvustamine, eesti groteskkirja kujundamine -kirjakunstnikke, lintkirja kujundamine.
- 4.Figuuri proportsiooni õppimine -skeleti ja plastilise anatoomia mõiste, liikuva šablooni tegemine, erinevate liigutuste kujutamine šablooni abil.
- 5.Mask -ajaloolise maski tutvustamine, eri rahvaste maske, maskeerimine eesti rahvatavandis -mardid, kadrid.
- 6.Natüürmort -vaatlus, vaikelu mõiste selgitamine, esemete vaba paigutamine, valguse ja varjuga vormimine, natüürmordi ajalugu.
- 7.Figuraalne kompositsioon -vabal teemal 5-6 figuuri liikumises.
- 8.Ruumilisi kujundusobjekte -võltimine, pakenditest ruumiliste objektide loomine, looduslikest materjalidest objektid, ühistööd.
- 9.Pisiplastika,skulptuur, monumentaalskulptuur, reljeef -vormimine pöidla-ja vorstitehnikas.
- 10.Absurdi mõiste kunstis -vestlus, ajalehe väljalõikele lisatud joonistus.
- 12.Plakat -idee sõnastus, pildiline kujutis, teostus vabas tehnikas.
- 13.Kujundustöö -T-särk, temaatiline.
- 14.Papi-, materjalitrükk -trükivärvi või guašiga.
- 15.Visuaalse kunsti liigid -vestlus.
- 16.Värvitoonide segunemise tabel –elementaartabel.
- 17.Disaini mõiste -vestlus, väljalõiked objektidest, ajurünnak, ergonoomika.
- 18.Joonistamine -keerukas loodusobjekt, varju kujutamine.
- 19.Uued meediad -lihtsate kujundusprogrammidega tutvumine arvutiklassis, virtuaalnäitused.
- 20.Lõimimine Keskkonnateemad, sõprus, käitumine, suhtluskultuur, arutlus- analüüs.

5.Õpitulemused.

- 5.1. Teab eesti kunsti- ja kultuuriobjekte ning kunstnikke, uurib ja võrdleb kunstiteoseid.
- 5.2. Arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle, tõlgendab oma vaatenurgast erinevate ajastute kunstiteoseid.
- 5.3. Väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid.

5.4. Visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, digitaalgraafika, animatsioon jne).

5.5. Oskab uurimise käigus leida eri teabeallikatest ainealast infot.

5.6. Võrdleb ruumilise keskkonna ja igapäevaste tarbeesemete omadusi, kavandab ideid, kuidas parandada elukeskkonda, mõistab võimalusi, kuidas tarbida loodust säästvalt.

5.7. Arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle reaalses ja virtuaalses keskkonnas, analüüsib oma eagrupile mõeldud visuaalse meedia sõnumeid.

5.8. Tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.

5.9. Mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaininäidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte.

5.10. Omab ülevaadet kunsti, disaini ning arhitektuuriga seotud elukutsetest ja ametitest.

6.Hindamine

II kooliastmes hinnatakse:

6.1. teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfoga seonduvate nähtuste üle, kasutades kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest; 6.2. osalemist loovas tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid ja -materjale;

6.3. oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal;

6.4. loovat, sihipärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöodes;

6.5. oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle ümbritsevas.